(MR. SPEAKER.)

"In pursuance of clause (3) of Article 207 of the Constitution of India, I, Jaya Chamaraja Wadiyar, Rajpramukh of Mysore, do hereby recommend that the Mysore Weights and Measures (Amendment) Bill, 1954, be considered by the Mysore Legislative Assembly.

JAYA CHAMARAJA WADIYAR,
Rajpramukh of Mysore."

PAPERS LAID ON THE TABLE.

SECRETARY.—As required by rule 90-F of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly, I lay on the table of the House a copy of the Mysore Weights and Measures (Amendment) Bill, 1954 as passed by the Legislative Council on the 19th October 1954.

MYSORE APPROPRIATION (No. 4) BILL, 1954.

Introduction.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—Sir, I beg to introduce the Mysore Appropriation (No. 4) Bill, 1954.

Mr. SPEAKER.—The Bill has been introduced.

Motion to consider.

*Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Sir, I beg to move:

"That the Mysore Appropriation (No. 4) Bill, 1954, be taken into consideration.

I wish to make a few remarks for the consideration of the House, Sir. In the supplementary grants, demands for which were put forward recently, the necessity for the demands has been fairly indicated, and it has also been shown that these items could not have been foreseen and that provisions had to be made specially because the Centre came to the aid of the Government to help them to take up these constructive works. On that motion there were several cut motions which have all been answered and the supplementary grants have been conceded by this Hon'ble House. In view of the fact that the bulk of appropriation will be appropriation of Central assistance which is shown, I do not think that there is any difficulty in approving this Appropriation Bill."

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

"That the Mysore Appropriation (No. 4) Bill, 1954, be taken into consideration."

*Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—Sir, I have got my own difficulties in regard to this Appropriation Bill. Sir, the Government now seek to appropriate Rs. 1,13,17,800 and they desire that this House should vote this amount for further expenditure. It is true, Sir, that a portion of this grant is covered by the grants by the Government of India. But if you study the Budget, we find that they had taken into consideration the grant made by the Central Government also and I know some of the items included here are covered by the Budget that has already been sanctioned. But anyhow the passing of this Appropriation Bill does enhance the liability of this Government and funds to that extent have to be found.

Sir, I have urged on previous occasions that whenever supplementary demands for grants are introduced in this House, Government should give this House an indication of their financial position of the State; and I had also pointed out that it was the practice previously that whenever the Dewans of those days addressed the Representative Assembly, they would review the entire financial position as it existed at that time and they would let the House know as to what the actual state of financial position was. But unfortunately, the Governmemt have not indicated as to how the financial position stands today. I would like to know whether the Government have taken any action to balance the Budget. We are all aware that we passed a deficit Budget—a Budget which revealed a huge deficit to the extent of nearly 3.4 crores. I will be obliged to know whether the

Government have taken any action to cut down the expenditure and if so, in what direction. Secondly, if they have taken any action to improve the resources of the State and whether the financial position today is better or worse than before. These are matters which every Member of this House will be anxious to know and it is the duty of the Government to apprise this House and every Member of this House as to how far our budgetary position has improved and how far our financial position has improved or whether it is in any way worsening. The Government failed in this respect. This is an occasion when the Government must reiterate their policy, reiterate the action they have taken and also place before the House the various development works they have undertaken and the various items of expenditure and whether there has been any savings. The Government have not taken any action in this direction. They now simply want us to vote this huge sum and we have to vote this without knowing the actual background. When we vote a certain amount to the Government, we must feel sure that this amount is avaliable and the Government should indicate from what source they are going to meet this expenditure. It is all right so far as the Central grants are concerned. Even that is doubtful because many a time the Government have expressed that a certain amount was expected from the Central Government but next time they had said that that grant was not given for some reason. These are all doubtful items of revenue. That is why I say that it is necessary to have a review of the Government regarding the financial position of the State since we met last and since the Budget was passep indicating the steps taken by them to improve the finances of the State to reduce the deficit. This is the duty of the Government and I must point out that they should remember this at least from next time when they place before this House the second instalment, because I find this to be only the first instalment of supplementary grants. We are going to be faced with a further instalment. But we are groping in the dark so far as financial matters are concerned. The Government themselves are groping in the dark and they are asking us to vote blindly when they themselves do not realise the financial position.

Sir, let me draw the attention of the Government to the State Excise Duties under which they have a demand for a lakh and odd. I always fail to nnderstand the inconsistent policy adopted by the Government. for 'Purchase of Ganja' they have shown Rs. 1,49,000. This is rather encouraging the consumption of ganja in the particular year. But what I want to submit is this: the time has come for the Government and for the country to review the prohibition policy. This prohibition policy has created a good deal Stir in other States and other States are actively engaged in assessing the effects and the results of prohibition. Sir, I have been urging from a long time that the time has come when the Government should appoint a committee to go into this question of prohibition. They must ascertain how far prohibition has helped the people. They must find out if it has helped people at all or whether it has proved detrimental to their health. But Government have closed their eyes; in spite of the fact that this prohibition has introduced conditions which are very dangerous to society, the Government are not heedful. They seem to be still under the belief that prohibition is doing good to the people. I can tell you in all sincerity that the continnance of prohibition will do untold harm to the society, leave alone the loss of income that the Government are sustaining. I therefore urge upon the Government, Sir, to take immediate steps to appoint a small committee and ask them to examine the whole question. Let them find out how far it has benefited the people. After getting their report, if there is need, we can think of revising our prohibition policy. But let not the Government close its eyes and sit thinking that everything is all right.

Now coming to Demand No. 11, Government want a sum of Rs. 2,00,000

(SRI J. MOHAMED IMAM.)

towards National Extension Scheme—Non-recurring "Housing Accommodation. In the first instance, I do not know what is the definite policy adopted by the Government in introducing this National Extension Scheme centres and also their extension. There is a volley of questions everyday that the Government has not adopted the right method in selecting the centre and there was also the suggestion that the Government was guided by partisan spirit and partisan manœuvres in selecting areas, and that they we excluding such areas and taluks which we represented by independents or non-Congress members. It may be true or it may not be. But there is this charge. I submit that Government should adopt a definite policy in extending this National Extension Scheme.

1-30 P.M.

It has been laid down that the Extension Schemes must be in the continuous areas and in such of the areas which are backward and which are not developed. But the Government, perhaps, do not pay any attention to this aspect. Many a time they have overlooked the recommendations made by the Deputy Commissioner or rural officers and they seem to make their own choice. This is to be avoided and if necessary, they must consult the local people and the Deputy Commissioner and see that the Extension Schemes are extended in a continuous manner and in such of the taluks as are very backward and which are in urgent need of help. The sum of Rs. 2 lakhs provided for under this head is, I find, with a view to provide housing accommodation. This rather makes me nervous. I feel that most of the amounts that have been set apart for this scheme will not be spent towards useful work, such as construction of drinking water wells or roads, but on housing schemes. I cannot understand why such a huge sum should be set apart for providing accommodation for the administrative staff. The Government of India have agreed to pay a loan of Rs. 7 lakhs to Mysore Government for providing housing accommodation for administrative staff. I cannot make out details. Is this amount going to be spent on construction of houses in which the staff is going to live ? Is it for temporary staff or permanent staff ? I feel, Sir, that the sum of Rs. 2 lakhs for construction of dwelling houses for the administrative staff could have been utilised for providing drinking water wells and construction of roads and this requires explanation as to why this huge amount should be spent for construction of houses.

Coming to the Rural Devolopment Works, I see from the explanatory note that this amount has been asked for because the grant due from the Planning Commission on this account was not paid. I will go through the explanatory note given. It is stated :

> "Under the Local Development Works programme for 1953-54, works at a total cost of Rs. 13,42,208 were approved. The grant due from the Planning Commission on his account was Rs. 6,54,688. Of this, only Rs. 3,45,300 was received."

They gave us only Rs. 3,45,300. The balance of the grant may be realised fully or may not be. Again, we have not received the full amount we expected from the Central Government. This has added an additional liability on us. You must be careful in framing your estimates and you should not always rely on the grant the Government of India may give, and you should not frame estimates in the anticipation that that part of the amount required would be given by the Centre.

Regarding Industries and Supplies, my other friends will speak. I need not take much time of the House as there are other members to speak on this. I would like to draw the attention of the Government that hereafter at least, they should let the House know as to the actual financial state of affairs of the State every time they introduce supplementary estimates in this House.

SRI S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narsipur).—Sir, I will be very brief. I rise to offer my observations on the Appropriation (No. 4) Bill, 1954. I

must naturally confine myself to the demands included in the supplementary estimate. I propose to speak on Demand No. 11, item No. 1. I was not able to raise discussion by means of a cut motion because it is a charged rate. I wish to know more particulars about these things than what is contained or mentioned in the explanatory note under that demand. Please permit me to read the explanatory note.—

> "Item No. 1—Required to meet the payment of certain arrears of Telephone rentals, Saloon charges, etc., relating to the Palace for the period ending with 31st March 1951. The payment could not be made earlier as the question was under correspondence and decision to pay off the amount was taken only after the Budget Estimates were passed by the Legislature."

I want the Government to tell me why these telephone rentals and saloon charges, etc., which relate prior to 1951 should be paid. Prior to 1951, I think, the telephones and railways were under the Government of Mysore. This difficulty has arisen only when communications and railways have been transferred to the Government of India. Prior to that there was no question of dispute at all. Moreover it is a charged rate. Sharing of the charged rate between the States Ministry and His Highness the Maharaja is according to constitutional provisions. I would like to know in this connection as to how many telephones are there at present in the Palace and other allied buildings and what the rentals of these would be in future. That is a very important thing. What would be the further liability and what is the nature of the agreement that has been entered into between His Highness the Maharaja and the States Ministry in this connection ? I know, Sir, that the privileges and conventions of His Highness the Maharaja enjoyed prior to integration or prior to merger should continue. That is one of the conditions. I would like to know whether that condition—provision of telephones and provision of saloons—has been mentioned and if so, what are the rentals that we are liable to pay ? These things are very necessary. Further, it has been stated in the supplementary estimate as follows :—

> "It may be seen from the details that a large portion of the demands is covered by Central assistance."

I would like to know what exactly is that Central assistance. No doubt, we will be a party to the Consolidated fund of the State for the purpose of increasing expenditure on the items included in the plans. At the same time we are entitled to know what we get from the Centre. It is no use telling us. . . .

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I believe I have explained to the House at length on the day the Budget was discussed as to the Central assistance and the nature of assistance. I do not know whether you were present.

*Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I was present. I know that the entire expenditure will not be booked on the expenditure side. It is receipt too. It would have been better if you had known the total receipts. What is the assistance that you get from the Centre for the Consolidated Fund of the State ? To operate on the Consolidated Fund you must know how much should be given from our purse. That is a most important thing. I think the Government will enlighten us on these issues.

*Sri M. MADIAH (Nanjangud—Scheduled Castes).—Government have come forward now and have placed before this Assembly the Appropriation (No. (4) Bill under articles 204 (1) and 205. Under those articles Government will have to approach the Legislature for any money. In this connection I may say that the amount was granted by this House for the financial year and also in the form of supplementary grants. In this connection what I want to say is this. When the Government find that the amount allotted for the year is found insufficient they should have also included other items of grants already voted by this House. A few days back supplementary estimates were placed before the House in the form of

(SRI M. MADIAH.)

demands. The House sanctioned that amount of Rs. 1,13,28,500, and in that supplementary estimate they have stated that it was the first instalment. If I have to take this supplementary estimate as first instalment, it gives me to understand that there will be subsequent statements. At least Government should have included all other items. In this supplementary estimate, for instance, this Assembly has given its sanction so far as Education Budget is concerned. It is found under some service that the amount allotted for the financial year is not found to be sufficient. For example, under Education certain amounts were asked for with regard to grant of scholarships to Scheduled Castes. That amount is not found to be sufficient during the course of the year. How it is not found sufficient, I will show. This year this House gave its consent in the Budget Estimates for the year to an allotment up to Rs. 75,370. The number of applications from the pupils studying in the various High Schools is 1,300. The number of applicants to whom B.C. scholarships were awarded was 570. The number of students to whom scholarships were not awarded is 783. The amount required or found to be insufficient for the year is Rs. 75,370. This shows that within the course of the year it is found that the amount allotted for the year is not sufficient for the year for the purpose. Government should have taken also this aspect into consideration and should have come before the House for sanction of the amount in the form of supplementary estimates. By looking into supplementary estimates I find that under Demand No. 23, after the amelioration works were finalised, the Government prepared certain schemes costing Rs. 8,70,000. The State's quota and the Centre's quota under those schemes are shown there. Provision is made under those schemes towards the educational advancement of Scheduled Castes. The Government of India are liberal in their policy with regard to the grant of scholarships to the members of the Scheduled Castes. The Government of Mysore should have set apart a certain amount under this head for the purpose. I request the Government to give their quota, as the schemes prepared under this head should have been included in the allotment towards the D.C. scholarships. That they have not done. They could have come forward to this House for additional grant under the head of Education and that they have not done. Therefore, I bring it to the notice of the Hon'ble Members of this House and also to the Government that at least in the next session of this House that they must come forward with another supplementary demand as second instalment and include in it the allotment under Education towards scholarships for the students of Scheduled Castes. Under that head, the D.C. scholarships for the pupils studying in high and middle schools must also be included, because the allotments made under that head are insufficient. I hope the Government will include also the allotments for the D.C. scholarships to pupils studying in middle schools and high schools.

Under the Constitution, they cannot draw and spend the amounts and then come forward for the approval of the House in the form of supplementary expenditure. But, if I am correct, before they spend the amount they must come up before this House and take its approval and then draw the amount out of the Consolidated Fund of the State. With these observations I ask the Government to include in the next supplementary demand the allotments requested by me, namely, additional sums to award D.C. scholarships to pupils studying in various high schools and middle schools. The amount will be about Rs. 70,000 for high school secondary education and about Rs. 50,000 for middle school education. With these observations I conclude my remarks on this Appropriation Bill.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ (ನೆಲಮಂಗಲ-ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ Depressed Class Amelioration Grant ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗದೆ ಉಳಿದಿದೆ, ಆ ರೀತಿ ಉಳಿ

ತಾಯವಾದ ಹಣ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗದ ಹಾಗೆ ಬೇರೆ ಒಂದು ಫಂಡ್ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುತ್ತ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಸಹ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಯೂ ಹೊರಬಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಣದಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯವಾಗುವುದೆಲ್ಲಾ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿ ತಾವು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ವಿಷಾದದಿಂದ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Depressed Class Amelioration ಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣದ ಜೊತೆಗೆ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದವರೂ ಸಹ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ social amelioration ಗಾಗಿ ಎಂಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಒದಗಿಸಿರುವುದು ಖರ್ಚಾಗದೆ ಅದು ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂದಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಯಾವ ಘನ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಯಾಗುವಂತೆ ಅಲಾಯಿದ ಈ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ (ಎಳಂದೂರು-ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಮೈಸೂರು ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿದ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ಯಾವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣವನ್ನು ವ್ಯಯ ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವಯಾವ ಬಾಬಿಗಾಗಿ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಯಾವುದಾದರೂ ಬಾಬಿಗೆ ಹಣ ಸಾಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ ಮೂಲಕ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ, ಯಾವಯಾವ ಬಾಬಿಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಹಲವಾರು ಬಾರಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳ ಮೂಲಕವೂ, ನಿರ್ಣಯಗಳ ಮೂಲಕವೂ, ಬಡ್ಜೆಟ್ ಭಾಷಣಗಳ ಮೂಲಕವೂ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರ್ಯ ಈ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಆಸಕ್ತಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು ಸಹ ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಹೇಳುವುದು ಪುನರಾವರ್ತಿ ಆಗುತ್ತದೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ನ ವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾನಿವಾರಣೆಗೆ ಸಹ ಇದು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾಸೌಕರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸವರ್ಣ ಹಿಂದುಗಳಿಗೂ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೂ ಭೇದಭಾವ ಎಣಿಸದೆ ಸಮಗ್ರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಏಕ ರೀತಿಯ ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸುವುದರಿಂದ ತಾವು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾನಿವಾರಣೆಗೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಕಾರವನ್ನು ನೀಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ತಿಳಿದ ವಿಚಾರವೇ ಆಗಿದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಉಳಿತಾಯವಾಗಿರುವುದು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನಗಳಿಗಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಈ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿ ಎಂದೂ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ ಮಾರ್ಗವಿದ್ದೇ ಇದೆಯೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದರೂ ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸದೇ ಇರುವುದು ವಿಷಾದಕರವಾದುದು.

2 P. M.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಹರಿಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ, ವೇತನದ ಸೌಕರ್ಯ ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಸಹ ಅವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಆದಿಕರ್ನಾಟಕ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಎಂದು ಇದೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೊಂದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೋ ಅದು ತಾನಾಗಿಯೇ ಆ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಅಂಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ 6 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತ ಇದ್ದೀರಿ. ಬೇರೆ ಕಡೆ ಇರತಕ್ಕ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ 12 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತ ಇದ್ದೀರಿ. ಈ ರೀತಿ ಆರು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದೂ ಕೂಡ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಊಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದೀತೇ? ಪ್ರತಿಸಾಲಿನಲ್ಲೂ ಅಡಿಷನಲ್ ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಕಳೆದ 5-10 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ತಾವು ಕೊಡುವ ಐನೂರು ಅಥವಾ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಕಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೇನೂ ತಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಮಾರ್ಚಿ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ, ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಸಾಮಾನು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.)

ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟಿನವರ ಮೇಲೆ objection raise ಮಾಡುತ್ತೀರಿ; ಆದ್ದರಿಂದ ಅನೇಕವೇಳೆ ಅದೂ ಕೂಡ ಖರ್ಚಾಗದೆ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಮಿಟಿಮೆಂಬರುಗಳಾಗಿ ನೇಮಿಸಿ ಪ್ರತಿ ಸಾಲಿನಲ್ಲೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯೋಣ ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಊಟದ ವಸತಿಗೆ ಯಾವ ರೇಟ್‌ನಂತೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರೋ ಅದು ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಮತ್ತು ಆಹಾರದ ಬೆಲೆಗನುಗಣವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮುಂದಿನ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತರಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಕೂಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದರೆ ಅಡ್ಮಿಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸಂಖ್ಯೆ ಮಾತ್ರ ಅಷ್ಟೇ ಇದೆ. ಆ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ರೂರಲ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ರೂರಲ್ ಡ್ರೈನೇಜ್ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆಗಳ ರಿಪೇರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನೆತಾನೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಮಾನ್ಯಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಚಿವರು ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 94 ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದಿದ್ದೇವೆ, ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಬಾವಿಗಳು ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೇನೂ ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ತಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ ಮಾನ್ಯಸಧಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಬಾವಿ ತೆಗೆಸಿ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕ ತಂದ ಹಾಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕಾನೂನು ಏನೋ ಇದೆ, ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಹೋಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕ ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕಾರ್ಯತಃ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇವೊತ್ತು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆ ಆಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸವರ್ಣ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಸವರ್ಣೀಗಳು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಂಬಲ, ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಒಂದೆರಡು ನಿದರ್ಶನಗಳೂ ಕೂಡ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿವೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ಮೈಸೂರು ದಸರಾ ಕುಸ್ತಿ ಪ್ರಕರಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ; ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟರಮಟಗೆ ಇದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಅದು ಒಂದೇ ನಿದರ್ಶನ ಸಾಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ತೀವ್ರಾಸಕ್ತಿ ಇದ್ದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ 'ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ' ಈ ಕುಸ್ತಿ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಕುಸ್ತಿಮಾಡುವವರು ಇದ್ದರೆ ಬಂದು ಕುಸ್ತಿ ಮಾಡಬಹುದು, ಎಂಬ ಒಂದು ಸವಾಲನ್ನು ಹಾಕಿ ಕುಸ್ತಿ ಮಾಡಿಸುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದಲೇ ಆಸಕ್ತಿ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ ಅಂಥ ಆಂದೋಳನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು ಎಂಬುದೂ ಸಹ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಕಾನೂನು ಇದೆಯಲ್ಲಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬಾವಿ ಏಕೆ ತೆಗೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದೇನೋ ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಆದರೆ ಕಾರ್ಯತಃ ಆ ಅವಕಾಶವನ್ನುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅನೇಕ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ಗಮನಿಸಿದರು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸವರ್ಣೀಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದೇ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಹರಿಜನರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಯಾರುಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಬಾವಿ ತೆಗೆಸಬೇಕು ಎಂಬ ಒಂದು ನಿಗದಿಯಾದ ಅಂದಾಜನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಡ್ರೈನೇಜ್ ವಿಷಯ. ನಾನು ಬರುತ್ತ ಇರತಕ್ಕ ಊರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹರಿಜನರು ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಹರಿಜನರ ಕೇರಿಯ ಡ್ರೈನೇಜ್ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಲಂ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಕೊಳಕು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತ ಇರತಕ್ಕವರು ಅನೇಕ ಜನ ಕೂಲಿಗಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಲೇಔಟ್ ಮಾಡಿ ಸೈಟು ಕೊಟ್ಟು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡುವ ಏರ್ಪಾಡು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಡ್ರೈನೇಜ್ ಕೂಡ ಲೇಔಟ್ ಮಾಡಿ, ಸೈಟ್ ಹಂಚಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪಾನನಿರೋಧದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀ ಇಮಾಂರವರು ಪಾನನಿರೋಧ ಅಷ್ಟು ಫಲಪ್ರದವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇದು ದೇಶದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಕಾರ್ಯ. ನಾನು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಿಂದ ಬಂದವನಾದ್ದರಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇವೊತ್ತು ಇಲ್ಲಿಸಿಟ್ ಡಿಸ್ಟಿಲೇಷನ್ ಅಫೆನ್ಸಸ್‌ಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿ ಬಹಳ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಆಸ್ಪದವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಅಪರಾಧಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳು ಇವೆ. ಕೋರ್ಟ್ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಖೂನಿಗಳು, ಡಕಾಯಿತಿ, ಮುಂತಾದುವು ಆಗುತ್ತಲೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಕಾನೂನನ್ನೇಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಕೋರ್ಟ್‌ಬೇಡ, ತೆಗೆದುಬಿಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಇಲ್ಲ. ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದನ್ನು ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ

ಮಾಡಬೇಕು. ಸಂಸ್ಥಾನಾವುಳೆ ಈ ಪಾನನಿರೋಧ ನೀತಿಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟನ್ನಾದರೂ ಮುಂದಿನ ಸಾರಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಯಾವ ಯಾವುವು ಇವೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಕಾಂಗಾರಿಗಳೂ ನಡೆಯದೇ ಇರತಕ್ಕ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಯಾವ ಯಾವುವು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಥ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಅಂದಾಜನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸುಮ್ಮನೆ ಆರ್ಬಿಟ್ರರಿಯಾಗಿ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಅದು ಅಷ್ಟು ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಈ ಸಾರಿ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಈ ಪ್ರಯಾರಿಟಿ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ, ಎಲ್ಲಿ ಜನರ ಸಹಕಾರ ಜಾಸ್ತಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಳಂದೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ತಮಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದಹಾಗೆ ಹಿಂದುಳಿದ ತಾಲ್ಲೂಕು. ಅಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಸೌಕರ್ಯ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಕಾಂಗಾರಿಗಳು, ಜಹಗೀರಿ ಇದ್ದುದ್ದರಿಂದ, ಅಷ್ಟು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಸ್ಕೀಂಗೆ ಮುಂದಿನಸಾರಿ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಈ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಸ್ಕೀಮೋ ಆಗಲಿ ಬೇರೆ ಯಾವ ಸ್ಕೀಮೋ ಆಗಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನನ್ನು ಕನ್ಸಲ್ಟ್ ಮಾಡದೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ಶೇಕಡ $16\frac{2}{3}$ ಭಾಗ ಇರಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವನ್ನು ಈ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಸ್ಕೀಮಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅನುಸರಿಸಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಒಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬ ಅರ್ಹನಾದ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವನು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆತನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆಯವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಏನು ಸರ್ಕಾರದ ಹುಕುಂ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂಥ ಲೋಪದೋಷಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಟಿ. ಕೆಂಪರಾಜ್ (ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂಡಿಸತಕ್ಕಂಥ ಈ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಒಂದು ಗೊತ್ತಾದ ನಿಯಮಾವಳಿಯನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 1936ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ಸೋಮನಹಳ್ಳಿ ಸರ್ಕಲ್ಲಿಗೆ ದೀಪಗಳಿಗಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಪಂಪಗಳಿಗೂ ಸಹ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಈ ಒಂದು ಅರಿಕೆಯನ್ನು ನಾವೂ ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಸಂಸ್ಥಾನದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಕಡಮೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ, ರಿಟರ್ನ್ ಕಡಮೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಅಬ್ಜೆಕ್ಷನ್ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅನೇಕ ಕುಂಟುನೆಪ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 20 ಗ್ರಾಮಗಳು ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದು ಕೇವಲ ಒಂದು ದ್ವೀಪದೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಈ ಭಾಗಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏಕೆ ಈ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾನ್‌ಕಾನ್‌ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಇದೆ. ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್.ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಇದೆ. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಕರೆಂಟು ಈ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಮುಖೇನ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒದಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅಷ್ಟಾದರೂ ಸಹ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿ work out ಆಗುತ್ತದೆ, ಎಲ್ಲಿ ರಿಟರ್ನ್ ಕಡಮೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಸಹ ನಮಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಜನರಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಇದುವರೆಗೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕಡೆ ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಇದೇ ರೀತಿ ನಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ನಾಲೆಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತು ಮಾಡುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ವರ್ತೂರು ಕೆರೆ ಕೋಡಿ ಬಿದ್ದು ಸುಮಾರು ನೂರು ಜನ ರೈತರಿಗೆ ವಿಪರೀತ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು 50-60 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ನಷ್ಟವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಕೆರೆ, ನಾಲೆ ಮತ್ತು ಕೋಡಿ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ಕೈಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷದಿಂದ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡದೆ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆರೆ ಹಿಂದೆ ಗದ್ದೆ ತೋಟ ಮುಂತಾದುವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಫಸಲು ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದೆ. ರೈತರಿಗೆ ವಿಪರೀತ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿಯ ಮುಖಾಂತರವೂ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿಯೂ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ಸಹ ಆ ಕಡೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಕೆಂಗೇರಿ ಹೋಬಳಿ ಕುಂಬಳಗೋಡು ಬಳಿ ವೃಷಭಾವತಿ ನದಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಕೆಂಪಾಂಬುಧಿ ಕೆರೆ ಒಡೆದ ಮೇಲೆ ಕೊಚ್ಚೆ ನೀರೆಲ್ಲಾ ವೃಷಭಾವತಿ ನದಿಗೆ ಹೊಗುತ್ತಿದೆ. ಕುಂಬಳಗೋಡು ಹತ್ತಿರ ವೃಷಭಾವತಿ ನದಿಯ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೇತುವೆಯಿಲ್ಲದೆ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ನದಿ ಕೊಚ್ಚೆಯ ನೀರಿನಿಂದ ತುಂಬಿ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಟಿ. ಕೆಂಪರಾಜ್.)

ಸುಮಾರು 30 ಹಳ್ಳಿಗಳ ಜನರು ಹೋಗಿಬರಲು ತಡೆಗಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಸುಮಾರು 20—25 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಆ ಹಳ್ಳಿಗಳವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಹವಾಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರ ಆ ಕಡೆ ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಕಾಸ್‌ವೇಯನ್ನಾದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಡದಿರುವುದು ತುಂಬ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಸ್‌ವೇ ಅಥವಾ ಸೇತುವೆ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಜನರಿಗಿರುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರ. ಹಳ್ಳಿಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಈಗ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಹಣ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಎರಡನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ಪೂರ್ತಿಯಾಗದೆ ಅರ್ಧಂಬರ್ಧವಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಕೆಲಸವನ್ನು ಮೊದಲು ಮಾಡುವಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಹುಮ್ಮಸ್ಸಿನಿಂದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೂ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉತ್ಸಾಹ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ದುಸ್ತರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಹಣ ಒದಗಿಸುವಾಗ ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಅರ್ಧ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಇನ್ನರ್ಧಕ್ಕೆ ಹಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಡುವುದರಿಂದ ಉಳಿದ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಾಗುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಮಾಡಿರುವ ಅರ್ಧ ಕೆಲಸ ಕೂಡ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೊದಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ, ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ಕೆಡದಂತೆ, ಪುನಃ ಪುನಃ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯ ಬಾರದಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಪುನರುಕ್ತಿಯಾಗಬಹುದು. ಆದರೂ ಸಹ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಆ ವಿಚಾರ. ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಬಹಳ ಗುರುತರವಾದುದು ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದುದು ಎಂದು ನಾನೂ ಸಹ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹರಿಜನರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ನಮೂದಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ದೂರ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಜನಾಂಗದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ತನ್ಮೂಲಕ ಈ ದಿನ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಅಹವಾಲುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಹಾಗೂ ದೇಶದ ಮುಂದೆ ಇಡಲು ಶಕ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಸದಸ್ಯರು, ಮೀಸಲು ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ನಿಮ್ನವರ್ಗದ ಪರವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಸದಸ್ಯರು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ದಿವಸ ವಿಶೇಷ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಯಸ್ಕನೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಮತದಾನ ನೀಡಿರುವಾಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೇಹೋದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬಹಳ ವ್ಯಸನಕರವಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಮತ್ತೊಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಓಟು ಕೊಟ್ಟಿರುವವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಿಗೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಮೀಸಲು ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತಿದ್ದ ನಿಮ್ನವರ್ಗದ ಉಮೇದುವಾರರಿಗೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇತರರಿಗೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ; ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರು ಇತರ ಪಂಗಡಗಳವರಿಗೂ ಓಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಯಾವುದಾದರೂ ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಮೀಸಲು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವಿಸಿರುವುದು ಬಹಳ ವ್ಯಸನವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇತರರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ರೋಗವಿರುವಾಗ ಅಂಗಗಳು ಅಥವಾ ಅವಯವಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾರವೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯೆಂಬ ರೋಗವಿರುವವರೆಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ದತ್ತವಾಗಿರುವ ಹಕ್ಕಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಅದರ ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಈ ಜಾತಿಯ ಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಅರಿಕೆಯನ್ನಿಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹೀಗಿಡುವುದು ಮೀಸಲು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸಾರಿ 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚಿಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಿ ಈ ಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಈ ಹಣವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಹಂಚಿ ಹೆಂಚುಗಳು, ನಿವೇಶನ, ಮನೆ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಈ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೆಲಸದಿಂದ ಈ ಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೆಂಬ ಮನೋಭಾವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿರುವಹಾಗೆ ನಾನು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಯಾವುದೂ ಗೊತ್ತಾದ ಗುರಿಯಿರತಕ್ಕಂಥ ಯೋಜನೆಯಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರ ನೋಡಿದರೆ ಶೇಕಡ 16⅔ರಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಡಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆ ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿದೆ;

ಸರ್ಕಾರ ಆಜ್ಞೆ ಸಹ ಮಾಡಿದೆ. ಈ $16\frac{2}{3}$ ಭಾಗ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿ, ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಯಾವ ನೀತಿಯನ್ನನುಸರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸವನ್ನು ಇಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ ವಿನಾ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವ ದಿವಸ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತೋ ಆ ದಿವಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದಂಥ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು, ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು 1953ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಂದೀಚೆಗೆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಜನರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಈ ಶೇಕಡಾವಾರಿನ ಪ್ರಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ವಾದಿಸುವುದು ಅಷ್ಟು ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಸರಿಯಾದ ವಾದವೇ ಎಂದು ನನಗಾದರೂ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾವ ದಿವಸ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಯಿತೋ, ಯಾವ ದಿವಸ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತೋ ಆ ದಿವಸವೇ ಈ $16\frac{2}{3}$ ಭಾಗದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಅಚಾತುರ್ಯದಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡದೆ ಹೋದದ್ದರಿಂದಲೋ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲ. $16\frac{2}{3}$ ಭಾಗ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಡಬೇಕೆಂದು 1953ರಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಮಾಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ದೊರೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಯಾವ ದಿವಸ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಯಿತೋ ಅವೊತ್ತಿನಿಂದ ಕೊಡುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಯಾದ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತವಾದ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹಿಂದೆ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರವಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರವಿರುವುದರಿಂದ, ಈಗಲಾದರೂ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ $16\frac{2}{3}$ ಭಾಗದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು, ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ . . .

Mr. SPEAKER.—May I bring to the notice of the Hon'ble Member,—I was very lenient with regard to the debate on this Bill,—that he is going out of the scope of this Bill? He should strictly confine himself to the particular items of expenditure referred to in the supplementary grants.

Sri B. T. KEMPA RAJ.—I am speaking on the General Administration.

Mr. SPEAKER.—No, no. You must confine yourself to the items mentioned in the Bill.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಟಿ. ಕೆಂಪರಾಜ್.—Yes, Sir. ಈಗ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಕೋರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮನಸ್ಸುಕೊಟ್ಟು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಈ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಮತ್ತು ಗೊತ್ತಾದ ಗುರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ (ಶಿವಮೊಗ್ಗ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯ ಕೈಮಗ್ಗಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ ಮೂಲಕ ಒದಗಿಸುವುದರ ಬದಲು, ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದರೆ ಅನೇಕ ಕೈಮಗ್ಗಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗಲೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ನೆರವು ಬಂದಿದೆ. ಆದರೂ ಕೇವಲ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒದಗಿಸಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಸಹ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ಅಡ್ವೈಜರಿ ಸಮಿತಿಯಾಗಿದ್ದು ಹಲವಾರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗತಕ್ಕ Handloom ಬಟ್ಟೆ ಎಷ್ಟು ತಯಾರಾಗುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಬಾರಿ ಕೇಳಿದರೂ ಒದಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗತಕ್ಕ ಕೈಮಗ್ಗದ ಬಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಖರೀದಿ ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸ್ಟೋರ್ಸ್ ಪರ್ಚೇಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ವರ್ಷದ ಆಖೈರಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಬಟ್ಟೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ quotation call for ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಬಟ್ಟೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಕೊಡಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನೂ ಸಹ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿಯೂ ಈ ಕ್ರಮ ಗ್ರಾಮಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಶೋಚನೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅದನ್ನು ತರುವುದು ಯುಕ್ತವಾದ ನೀತಿಯಲ್ಲ. Industries Department ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾನ ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಗ್ರಾಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿಸಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri H. C. LINGA REDDY (Malur).—Sir, I would like to say a few words on some of the demands. Now Demand No. 23. Very large sums are spent under this head in the State. I have enough experience of how these funds are utilised in my district, *i.e.*, Kolar. The less said about it the better. Unfortunately rural development committees have been abolished and the agency now is only the official agency. There is no scope for non-official agency to function at all. Especially

(SRI H. C. LINGA REDDY.)

the amelioration fund amount is wasted. We have got to consider that every pie that is spent for the people is very important. We have a responsible Government. We are responsible members. And in spite of all these things, it is unfortunate that these funds are wasted. Unfortunately, part of the amelioration fund has been diverted for the construction of hostels. And in the Kolar Town it is good that the Government have been pleased to give a hostel for Harijans and I thank the Government for that. But what amount has been allotted and how it should be utilised there, these are the things which are very important. Government selected a certain site against the will of the Public Works Department and even against the will of the public there in the first instance. Even the foundation stone was laid and a function also took place under the presidency of the Hon'ble the Minister for Local Self-Government and Public Health. It was pointed out that the site was not good; but he persisted. Fortunately for the people and others, the tank discharged. By that time a sum of Rs. 500 had been spent. The water flowed into the foundation of the building. it was only then that the Hon'ble Minister for Local Self-Government was pleased to say 'Oh yes, it is not a suitable site'. Nearly Rs. 500 had been wasted already, though it was pointed out that it was not a good place.

Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—Mr. Speaker, what the Hon'ble Member says is not correct. It is not correct to say that Rs. 500 has been wasted. No amount has been wasted. It has been spent on the site.

(*Laughter.*)

Sri H. C. LINGA REDDY.—Some amount must have been spent for laying the foundation. If not, I do not know how the Government were in a position to utilise the services of labourers free of cost. Anyway some work has been done and it must have been paid for. Fortunately for us, the tank discharged. If it had not discharged, there would have been a building by now and if the tank had discharged after the construction of the building, the whole building would have collapsed.

Sri T. CHANNIAH.—The Hon'ble Member who is a resident of the town could have as well suggested a better site for the hostel. Even buildings constructed by the side of the sea do not collapse. I do not think that the building would have collapsed. His statement is not correct.

Sri H. C. LINGA REDDY.—The Hon'ble Minister was pleased to say that as there was no suggestion made for a better site they were entitled to build the building in any place. I have no objection. But the very fact that the Government subsequently chose another site showed that the first selection was wrong.

Sri M. CHIKKALINGIAH (Malavalli–Scheduled Castes).—On a point of clarification. ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಾಗಿ ಸೈಟ್ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ agitation ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನಿಗದಿಯಾಗಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸೈಟ್ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಆ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ನೋಡಿದರೆ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು ತಿಳಿಯುತ್ತವೆ.

Sri H. C. LINGA REDDY.—It is absolutely false that there was any agitation that no site should be given for the construction of the hostel. The only opinion given by them was that the site was not suitable or that it is an unhealthy place, that if a building were to be built there, it would be destroyed by the water when the tank discharged. That has been amply proved within about a month or two when the tank discharged. Therefore it is absolutely false to say that a certain section of the town was against the grant of the site. It was not so at all. In fact we want a building for the Harijan hostel. In fact there is a Harijan hostel in the town. Let me make it clear. Subsequently, what happened was, the question of selection of a site came up again. Now another place has been chosen and the construction is going on there. When I make this observation let it be clearly understood that I am not against Harijan uplift. I am not against the construction of a hostel for Harijans. In fact I am one of those who have been working for this. But let the

funds be utilised properly for the benefit of the Harijans. That is all my object in saying all this. The place selected was about 15 feet deep. It is almost a ditch. Water is likely to stagnate in that place. I do not know why a building is proposed to be constructed in that ditch and at what cost.

Sri T. CHANNIAH.—May I clarify the position before this House ? There was a small ditch by the side of the Municipal Town Hall. That area had become almost a public latrine. Now it has been converted into a first class area for the construction of the hostel. The Public Works Department have constructed a drain to lead off water that would collect on the land.

Sri H. C. LINGA REDDY.—For the drains to drain out water from this ditch, nearly Rs. 15,000 has been spent. That amount itself would have been sufficient for the construction of the Harijan hostel.

Again, the estimate for the building has not been sanctioned. But storey after storey is being built. After all, the number of Harijan students in the locality is about 50 and in the hostel there are about 30 students. Even for about 100 students if the hostel were to be built, about Rs. 20,000 to Rs. 15,000 would have been sufficient. But a huge building is being constructed there. I do not know whether in future it will be given away either for Intermediate College or for a general hostel. Probably if it is given away for a general hostel. . . .

Sri T. CHANNIAH.—If that is your intention, why oppose the construction of the hostel at that place ?

Sri H. C. LINGA REDDY.—A lot of money is being wasted and these funds, Sir, have been diverted from the amelioration funds; and what is the state of affairs in villages for the construction of buildings for the Harijans ? About 17 lakhs had been set apart in the Budget for the construction of Houses in villages, and if money is to be diverted for the construction of hostels alone, the result should naturally be that people in villages—a vast number of Harijans--will be waiting for buildings. They are not in a position to get timber, tiles, etc., because of the construction of these hostels. Let them build hostels, I do not mind. But some other money should have been utilised for the construction of these hostels. Unfortunately that is not the case. Funds which were absolutely essential for the construction of houses in villages have been diverted for the construction of hostels and that too, they are spending money very extravagantly—for drains and pipes.

Sri L. SIDDAPPA (Chennagiri).—What is the total population of Harijans in Kolar District ?

Sri H. C. LINGA REDDY.—The population in the district is 12 lakhs and the Harijan population will be about 3 to 4 lakhs in the District. There are so many people in the area and if sufficient money is not made available for buildings, it is unfortunate that these funds are diverted and so extravagantly spent on unncessary things; money has been wasted. This money should have come from some other sources. I am also told that the Government of India were about to give some money for the construction of hostels.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—In order to avoid unnecessary discussion of this subject, I might say that it is on the decision of the Policy Committee of the Harijans that that work has been taken up, Sir.

Sri H. C. LINGA REDDY.—It was said even that the Government of India was about to give some money for the construction of this hostel, but unfortunately when they saw that lavish and huge expenditure, even the Government of India did not come forward to grant any money.

About the expenditure of money on rural reconstruction in villages, Sir, it only depends upon the whims and fancies of the Minister for Local Self-Government. He goes to some villages and inspects a few places and gives heavy grants to them only, while a number of other villages go without any funds. For example, in the villages of Vadalavadi, Melur, and Jangamkota he has given grants to the tune of 25,000, 13,000 and 15,000 while a

(SRI H. C. LINGA REDDY.)

number of other villages more backward than these have not been allowed any rural development funds at all. Therefore I humbly bring to your notice that for the utilisation of the rural development funds, it is better they have advisory committees in the taluks and have also the Assembly members in these committees, take their opinion in the matter and make use of these funds for villages which are more backward and where these funds could be more usefully spent.

Sri T. CHANNIAH.—May I know whether the Hon'ble Member is going to consider as waste any money spent on drains and roads in villages ?

Sri H. C. LINGA REDDY.—For example in a village two or three miles from Kolar, for unnecessary things money has been spent.

Sri T. CHANNIAH.-It is not correct.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Minister need not intervene at every stage. He can reserve his reply.

Sri H. C. LINGA REDDY.—A number of sites have been given for the construction of buildings for Harijans. We are very thankful to the Government for it. But what I want to impress upon the Government is when they give these sites, let them not give them to people who have already houses and to people who have already sites. Let them not choose people from outside the villages and outside places when there are needy people in the same locality. For example, in Kolar Town Government have been pleased to give sites to some Harijans. In the same house the father has his son, his wife (*laughter*) who in other words is the daughter-in-law of the family and two or three people. They have houses and also sites. There is the son-in-law along with the daughter and the father and a number of other relatives in the same house; if six of them should be given one site each in the same family, what an unfortunate thing it is!!

Sri T. CHANNIAH.—It is the Municipal Council which has granted all these sites and the Government have nothing to do with it. Why the Hon'ble Member is venting his grievance against me, I cannot understand, Sir (*Laughter*).

Sri H. C. LINGA REDDY.—In what way the Government should be held responsible is a well-known fact. Sites are given by the municipality, the municipality sends the proposal to the Government and unless the Government approves, the municipality cannot give the sites.

Sri T. CHANNIAH.—It is a statutory body. Government have nothing to do with it.

Sri H. C. LINGA REDDY.—If the municipality were to give the sites, there is the responsibility of the Government in giving the amelioration funds towards the adjustment of the acquisition cost; and if the Government were to help one single family to get six sites from the municipality, why should the Government give money out of the amelioration funds for adjustment towards acquisition costs ?

Mr. SPEAKER.—The point of the Hon'ble Minister is that the Government has no hand in the disposal of the sites.

Sri H. C. LINGA REDDY.—My submission is that Government can certainly interfere and they are certainly competent to set right any injustice done by the municipality.

Sri V. VENKATAPPA (Channapatna).—How should the Government know that these people belong to the same family ?

Sri H. C. LINGA REDDY.—It has been brought to the notice of the Government; the Minister for Local Self-Government comes from the same place. He has visited this place; he has himself approved the sanction of these sites to these people. There is the responsibility of the Government.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Sir, in the Municipal Council of Kolar, there is only one Harijan Member and it is on a resolution of the Municipal Council that the acquisition and further action is being taken. Government is not at all to blame.

Sri H. C. LINGA REDDY.—May I submit that he has the responsibility because the resolution has to be approved by the Government.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member must be sure of his ground while making allegations. Supposing the Municipal Council asks for grants for acquisition of lands which have been granted as sites to Harijans. How could the Government know whether these sites are granted to particular individuals ?

Sri H. C. LINGA REDDY.—I was submitting that it was brought to the notice of the Government that sites have been given to a number of individuals in the same house and the same family, and under the Municipalities Act Government have enough power to interfere with the municipal administration where injustice has been done.

Mr. SPEAKER.—Please go to the next point.

Sri H. C. LINGA REDDY.—I was also submitting that the Government is adjusting amelioration funds towards costs of acquisition of lands for these sites. Government can certainly withdraw this money. If Government were to give heavy sums and heavy grants out of the amelioration funds which are intended for the construction of houses in villages to Harijans, it only results in a great injustice to the Harijans in the District.

Mr. SPEAKER.—The funds are not misappropriated.

Sri H. C. LINGA REDDY.—The Constitution makes very many concessions in their favour. Let us feel happy over it. But what a collossal waste of money in trying to build these hostel buildings with meagre resources! Therefore I submit that this amelioration funds should be properly made use of, so that the money may go to the needy and the poor, the lowly and the humble folk. Let us not misuse these funds.

And with regard to electricity . . . .

Sri K. PRABHAKAR.—Before my friend goes to the question of electricity, I would like to know whether he has taken any trouble of looking into the plans of the hostel building and the provisions that have been made therein.

Mr. SPEAKER.—This is not question hour. The Hon'ble Member can proceed.

Sri H. C. LINGA REDDY.—With regard to Demand No. 42, I wish to state that we have been depending upon electricity for our increased prosperity in the cities and in rural areas. So far as Kolar District is concerned, no doubt the Government have been giving irrigation facilities to a number of places and even during the question hour there was a reference to this subject. But what I would like you to appreciate is that a number of pumps are concentrated in Goribidanur Taluk and there may be reason for it. But if that alone should be considered to be sufficient in the District, there are a number of other taluks which will suffer on account of paucity of these facilities especially Malur, Kolar, Srinivasapur and other taluks in other Sub-Divisions. I think it will be a serious handicap, and specially, this expectation of a return of 7½ per cent is very heavy and we have therefore been requesting the Hon'ble Minister for Electricity a number of times that this return expected by the Government is very high and it should be reduced at least to 7 per cent. He promised that he would look into it, but so far nothing has been done and on account of that we are not in a position to take sufficient pumps for the villages. I therefore request the Government once again to consider the question of reducing the limit of return and give more facilities.

Again, this conversion of frequency from 25 to 50 cycles is hanging fire for a very long time and unless it is expedited, I think it will take a very long time for us and Government will not be in a position to give sufficient electric power to pumps in Kolar District. I therefore request them to expedite this frequency conversion so that Government may be in a position to sanction more and more irrigation pumps.

With these observations I welcome this Bill.

Mr. SPEAKER.—Now the House will rise and meet at 3-30.

The House adjourned for Lunch at Three of the Clock and re-assembled at Thirty Minutes past Three of the Clock.

[Mr. Speaker in the Chair.]

*ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಮಾಗಡಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೈಮಗ್ಗದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ರೇಷ್ಮೆ ಮಗ್ಗಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಘನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡದೆಹೋದರೆ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಜನರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ನಷ್ಟಹೊಂದಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರವಾಸ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಜನರು ಅವರ ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡಾಗ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸಹಾಯಮಾಡುವುದಾಗಿ ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ರೇಷ್ಮೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೂ ಇತರ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೂ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಾಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಿ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಹರಿಜನರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಸಂಸ್ಥಾನದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಜಾಗ್ರತೆ ಆಗದೇ ಹೋದ ಕಾರಣದಿಂದ ತಾವು ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಕೊಡುವ ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗದೆ ಯಾವ ಊರಿನವರಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತೋ ಅದು ಅವರಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗದೆ ಆ ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೇರೆ ಊರಿನವರಿಗೆ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಆಗಿ ಹರಿಜನರಿಗೂ ಜಮೀನ್ದಾರರಿಗೂ ಜಾಗ್ರತೆ ಅನುಕೂಲವೊದಗಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಜಾ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೂ ಸಹ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಯಾವುದು ಉತ್ತರೋತ್ತರ ದೇಶಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾದುದೋ, ಯಾವುದರಿಂದ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾವ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮುಗಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಎಲ್ಲಾ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಆಗಿ ರೈತರಿಗೆಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲ ದೊರೆಯುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅರಿಕೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೂ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಕೂಲ ದೊರೆತು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದೇಶದ ಇಡೀ ಜನರಿಗೆಲ್ಲಾ ಅನ್ವಯಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಹಂಚಿ ತನ್ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಂತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಯೋಜನ ಲಭಿಸಿದೆ, ಮಿಕ್ಕ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಕಷ್ಟವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಹೀಗೆಯೇ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಲಭಿಸಿದೆ; ನಿಜವಾಗಿ ಬೆಟ್ಟ, ಗುಟ್ಟೆ, ಕಾಡುಮೇಡು ಇರುವ ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮುಂತಾದುವಕ್ಕೆ ಇದರ ಲಾಭ ದೊರೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೈನ್ ರೋಡುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೇ, ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ದೊರೆತಿರುವವರಿಗೇ ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಲಭಿಸುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪದ್ಧತಿಯಿತ್ತೋ ಅದೇ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೇ ತಾವು ಮುಂದುವರಿಸಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಾ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಹಾಯ ನೀಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭ ಸಿಕ್ಕಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಜಾ ಸರ್ಕಾರ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿರುವುದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಾವೇನೋ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನಾವುಳೆ ಒದಗಿಸಿ ದೀಪದ ಸೌಕರ್ಯ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಈ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಒದಗಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಗೇ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ ವಿನಾ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ತಯಾರಿಸಿ ಆ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ದೀಪ ಮತ್ತು ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸೌಕರ್ಯ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 120 ಪಂಪುಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯಮಾಡಿ ಈ ಕೆಲವು ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನಾನು ತತ್ವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಎದುರು ಪಕ್ಷದವರು ಎಂದು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇರುವ ಕೆಲವು ಲೋಪದೋಷಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯದಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಹರಿಜನರ ಸಮಸ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಈ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಎರಡು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿಗಾಗಿ ಉದಾರವಾಗಿ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀ ರಾಚಯ್ಯನವರು ಬಾವಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ

ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಬಾವಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಉದಾಸೀನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರೂರಲ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈಗೆ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೊಂದುಸಲ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬಾವಿಗಳಾಗಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳ ಯೋಜನೆ ಇತ್ತು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳ ನೀರು ಸರ ಬರಾಯಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದೇ ಪ್ರಜಾ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೋಸಲ ಹೇಳಿದರೂ ಉದಾಸೀನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವವರೆಗೂ ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಸರಿ ಯಾದ ಸಹಾಯ ನೀಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾವಿ ತೆಗೆಸುವುದರಿಂದ ಆಗವಷ್ಟು ಸಂತೋಷ ಇನ್ನಾವುದರಿಂದಲೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದ ರಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳು ವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಹಿಂದೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ, ಹರಿಜನರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಅವರ ಕೂಗೇ ವಿಪರೀತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ಕೆಂಪ ರಾಜ್‌ರವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬರೀ ಇತರ ಕೋಮಿನವರ ಓಟಿನಿಂದಲೇ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲ; ಹರಿಜನರೂ ಬೇಕಾ ದಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವುದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹರಿಜನರ ಬೆಂಬಲ ದಿಂದ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—On a point of order, Sir. I want to know whether this speech would come within the purview of the grants asked for. I have absolutely no objection to my friend's making any observation or criticising the Government on the floor of this House. But, it must be relevant to the demand.

Mr. SPEAKER.—Ruling has already been given more than once. It is proper and right that the Hon'ble members should confine their remarks to the particular item of expenditure.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಸ್ಪೆಷಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿದೆ, ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿನ ಪ್ರಯೋಜನ ಈ ಕೋಮಿನವರಿಗೆ ಲಭಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರದಿದ್ದರೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ವಾದ ವಿಷಯ. ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುವ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ, ಎರಡನೆಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜ ನೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಅಪ್‌ಲಿಫ್ಟ್ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾ ದುದು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ನಿಗಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲೂ ಸರಿಯಾದ ಪರಿಹಾರ ದೊರೆಯದೇ ಹೋದರೆ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾ ಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದಿನ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರ ಬಾರ ದಿರುವಂತೆ ಸರಿಯಾದ ಸಹಾಯ ನೀಡುತ್ತೀರೆಂಬ ಭರ ವಸೆಯಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟುಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಹರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನ್ಯೂನತೆಗಳಿರುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಪಾಲಿಸಿ ಕಮಿಟಿಯವರು ಯಾವ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳು ತ್ತಾರೋ, ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು, ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ, ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್, ಹಾಸ್ಟಲ್ ಕಟ್ಟಡ ಮುಂತಾದುವಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದೇನು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದರಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಹಣ ಒದಗಿಸುವುದರಿಂದ ನಷ್ಟವಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ನೀಡಬೇಕು, ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಬಡಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಯೋಜನ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳದಿದ್ದರೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ಲಾನ್ ಇಲ್ಲ, ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸು ತ್ತೇವೆಂಬ ಪ್ಲಾನ್ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿ ಯಾದ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೂಗಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯ ವಿಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ವ್ಯಥೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡ ಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯವಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯ ಯೋಜನೆ ಯಿಲ್ಲದೆ, ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ಮಾಡದಿರುವುದರಿಂದ ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಹಾಸ್ಟಲು ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು. ಹಾಸ್ಟಲು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳು ವಾಗ ಇರುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು. ಅಮಿಲಿಯೊರೇಷನ್ ಫಂಡಿನಿಂದ ಸೈಟನ್ನು ಅಕ್ವೈರ್‌ಮಾಡಿ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ರೈತರು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ ಹೊಲವನ್ನು ಉತ್ತಿರುವ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಬಹಳವಾಗಿವೆ ; ಐದಾರು ಸಲ ಹೀಗೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗಿದೆ. ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಟಲಿಗೆ ಸೈಟನ್ನು ಚುನಾಯಿಸುವಾಗ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಗೆ ಬರುವುದು ತಪ್ಪಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಸೈಟನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಡಕೂಡದು ಎಂದು ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯಿತು. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಹ ಹರಿಜನರ ಹಾಸ್ಟಲಿಗೆ ಜಾಗ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ಆ ವಿಚಾರ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದೆ. ಸೈಟನ್ನು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಲು ಜಾಗ್ರತೆ ಸಾಧ್ಯ ವಾಗದೆ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತಾ ಗಿದೆ. ಹರಿಜನರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸವರ್ಣೀಯರ ಸಹಾನು ಭೂತಿ ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಲು ತುಂಬ ವಿಷಾದಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಪ್ಲಾನ್ ಪ್ರಕಾರ ಜಾಗ್ರತೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ವೆಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು 5-10 ವರ್ಷಗಳ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಕೂಗಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿ ಗಾದರೂ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಿದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಮಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಕೋರಿಕೆಗಳು ನ್ಯಾಯವಾದುವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಗಂಡು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ $16\frac{2}{3}$ರಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂಬ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.)

ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಹುಕುಂ ಸಹ ಹೊರಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಇದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಶೇಕಡಾ 18ರಷ್ಟು ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹೋಗಲಿ ಇಷ್ಟಾದರೂ ಆಗಿದೆಯಲ್ಲಾ, ಇದಕ್ಕೇ ತೃಪ್ತಿಪಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳೋಣವೆಂದರೆ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಆರ್ಡರ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಾಠಿಣ್ಯ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ವಿಧಿ ಇಲ್ಲದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—This matter has been sufficiently discussed.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ನಾನು ಪುನಃ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಆರ್ಡರ್ ಹೊರಡಿಸಿರುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಮನ್ನಣೆ ದೊರೆತರೇ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಯಾಗಿ ದೇಶಕ್ಕೂ ಕಲ್ಯಾಣವುಂಟಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*Sri M. V. RAMA RAO (Tumkur).—Sir, I shall confine my observations on the Appropriation Bill to one particular item contained in the Schedule to this Bill. It is described as "Vote No. 42" and pertains to the supplementary expenditure proposed to be incurred in respect of Capital Account of Electricity Schemes outside the Revenue account. The total amount proposed to be expended is of the order of Rs. 25,00,000. The major sum of this very large sum of money relates to the expenditure proposed to be incurred for power supply to irrigation pumps at a cost of Rs. 15 lakhs and power supply to irrigation in the transferred territory at a cost of Rs. 10 lakhs. These items will be found in page 11 of the supplementary estimates that have been previously discussed in this House. It appears to me that these relate to two different kinds of expenditure, which are not adequately explained.

Further, it is not my intention to make any observations in respect of these large sums of money because it is explained that that sum is required for the installation of electric pumps and for supply of power to irrigation pumps in certain areas, especially in the area in which these pumps are proposed to be installed, namely Bellary District. Sir, I do not want to make any special observations on these items. I will pass on to other items in respect of which no explanations have been made but only token grants are asked for. It will be seen that in respect of all the other demands comprised in the Schedule to this Appropriation Bill, no new service grants are asked for. But in respect of Demand No. 42, there are two big items of expenditure proposed and excepting items 1 and 6 referring to those big items, the other items, four in number—2nd, 3rd, 4th and 5th items—relate to grant of expenditure to meet new services. Item No. 2 is described in this Book on page 11 as follows.—

> "To meet the Frequency Conversion at Thippagondanahalli Water Works, Nelamangala, Magadi, Kunigal, Amruthur and Marconahalli and surrounding areas. These works were not foreseen at the time of preparation of Budget Estimates of the current year. The estimated cost of the works is Rs. 4,30,000 and is awaiting sanction. This is a new service and a token vote of Rs. 100 is sought for."

It is not clear why after the estimate of Rs. 4,30,000 has been prepared, sanction by the appropriate authority could not have been accorded to the estimate and the entire estimate placed before the House for its vote; why the Government seek to obtain a token grant of Rs. 100 for incurring expenditure in respect of which an estimate is said to have been prepared and is said to have been not sanctioned. This is a thing which may not be easily comprehended.

It is also said that these works were unforeseen at the time of preparation of the Budget Estimates of 1954-55. I ask why. Why could they not have foreseen? What was it that prevented the vision of Government extending to this particular place at the time of preparation of the Budget Estimates? Is it because these estimates are being prepared haphazardly and in a manner in which the Government are driven to this or other expenditure on account of demands in particular areas or is it because the department has no

programme drawn up for a particular area in question ? What is the reason ? Why should not this demand have been foreseen ? Why no adequate provision was made at the time of the preparation of Budget Estimates for the current year ? I do not suggest that expenditure should not be incurred for the frequency conversion at Thippagondanahalli Water Works, Nelamangala, Magadi, Kunigal, Amruthur and Marconahalli and surrounding areas. These areas are represented by Hon'ble Members who are my esteemed and dearest friends whose friendship I want to retain in spite of the observation I make on this Bill. But what is not explained to this House is what prevented the Government from making these estimates at the time of the preparation of the Budget Estimates for the current year.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—A token vote of Rs. 100 is sought for. I want to know whether that is a mistake. What is meant by token vote ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—It means token grant.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—But it is put down as token vote.

Sri M. V. RAMA RAO.—Item No. 3 is also for a taken grant of Rs. 100. It is also in respect of a new service. It is described as expenditure to meet the cement-concreting of the road between Talaguppa and Jog. Sir, I have not had the advantage of travelling in this road till now. But I do hope that many Hon'ble Members have had that advantage and know the length of this road. Probably it is 10 miles or so; or a little more or less. In any case cement-concreting of this road ought to cost very considerable amount of money and it would have been very much more reasonable if the Government had awaited the preparation of a detailed estimate for an important piece of work like this costing some considerable sum of money. Instead of that they merely ask for a token grant of Rs. 100 in respect of the new service the cost of which is not even estimated and Government do not claim that the cost of it has been estimated or that an estimate is under preparation. Nothing is said about any estimate in this item.

Then, item No. 4: this is also a token grant for Rs. 100 and also in respect of a new service. The words 'new service' are underlined in respect of all these four items. This token grant is required for the electrification of Periyapatna, Kalhalli, Chilkunda and Kampalapura in Mysore District. As Periyapatna is the only taluk headquarter in the State which has not been electrified, the work of electrification is proposed to be taken up this year. This work was not contemplated while framing the current year's Budget. This is a new service and a token vote of Rs. 100 is sought for. Sir, the reason given for asking a token vote has got to be examined. This work was not contemplated while framing the current year's Budget. Although they knew that Periyapatna was the only taluk headquarter which had not been electrified inspite of the State having had electricity generated and distributed, it was not contemplated by the Government to electrify this taluk headquarter place. And therefore the Periyapatna people and people like me who are intimate, old and esteemed friends of the Hon'ble Member who now happens to represent the Periyapatna constituency, Sri H. M. Channabasappa, should congratulate him on his election to this House, because this item shows what great potentiality Sri Channabasappa has for being effective; and let us remember that these estimates were prepared, if the printing of this Book is any evidence, on 4th October 1954. Therefore the probability of Sri H. M. Channabasappa being elected as member of this House for the Periyapatna Constituency has driven the Government to prepare itself for the incurring of expenditure for the electrification of Periyapatna Taluk. It is extremely gratifying and I hope the Government will be as responsive in respect of demands for electrification of other areas in the State which have remained without electricity for years and years in spite of representations having been made perhaps by members less effective and possessing less potentiality for being effective than my

(SRI M. V. RAMA RAO.)

friend Sri H. M. Channabasappa. I particularly requested my friend who represents the Periyapatna Constituency to be present in this House and I told him that I would be going to make a reference to this matter. I requested him to be present so that he may not have any misapprehension of what I was saying in the matter.

Sir, I quite understand the Government taking up urgent works in great hurry without details of the expenditure proposed to be incurred being prepared. I also do not object to any Government bringing forward proposals for supplementary grants and asking the House to vote the supplementary demands in order to enable the Government to meet these cases of urgent expenditure. But I do object and I emphatically object and every Hon'ble Member of this House, I believe, equally emphatically objects to any expenditure being incurred in regard to a work in respect of which estimates had not been prepared and the size and the dimensions of the work had not been determined in the manner in which they ought to be determined in the expenditure of funds. My friend Sri H. M. Channabasappa, who has himself been the President of the District Board in Mysore and has the reputation of being an able administrator, will, I am sure, share with me the objection to the proposed expenditure in this indeterminate manner upon a token vote for Rs. 100 in respect of an expenditure which is bound to go up to quite a few lakhs of rupees.

*Sri H. M. CHANNABASAPPA (Periyapatna).—I would like to draw the attention of the Hon'ble Member to Rule 129 of the Rules of Procedure which says :

> "When funds to meet proposed expenditure on a new service can be made available by reappropriation, a demand for the grant of a token sum may be submitted to the vote of the Assembly, and, if the Assembly assents to the demand, funds may be so made available"

By way of a token grant of Rs. 100 the entire amount required for this item can be met by re-appropriation. It does not involve any extra expenditure.

Sri M. V. RAMA RAO.—Even if it involves extra expenditure, I should welcome it. What I was trying to emphasise was the manner in which the Government goes about this business in expending public funds and the manner in which it selects the works, the manner in which it gives preference, the manner in which priorities are determined by the Government. Item No. 5 :

> "The electrification of Kampli in Bellary District is proposed to be taken up and as this is a new service a token vote of Rs. 100 is asked for."

This is another instance. Sir, I do not want to labour this point further than I have already done.

What I wish to say is, I do expect my esteemed friends who adorn the treasury benches at the moment to explain these matters satisfactorily, because earlier in the course of the day my esteemed friend the Law Minister made an observation that certain matters to which I made reference immediately after the question-hour was over, should not have been made, because the particular Minister to whom those references were addressed was not present in the House. I do not except every Minister to be present in this House and I cannot expect Hon'ble Members to be under any necessity to make observations only when the concerned Ministers are present in the House. It is the business of the Minister concerned to be present in the House when observations are made relating to his subjects. I expect the Minister in charge of finance to be present in the House when demands are moved. The Bill is presented in his name. It is his business to pilot this Bill. I have no objection however to my esteemed friend the Law Minister and the Minister for Local Self-Government to deputise for the Finance Minister, but they should be prepared to take the responsibility to answer the

objections raised and take note of observations made by Hon'ble Members. To expect and to ask the Members to make their observations only when the particular Minister is present in the House is to ask them to be silent for the major part of the day.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Sir, my only objection was to personal references being made. Any references pertaining to the subject on hand can certainly be made. I only request the Hon'ble Member to note this.

Mr. SPEAKER.—Now we shall go on.

Sri M. V. RAMA RAO.—I cannot accept I made any personal references to the Chief Minister. I challenge I have not made personal references.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Not now, previously.

Mr. SPEAKER.—We shall go on with the subject on hand.

Sri M. V. RAMA RAO.—Sir, what I wish to say is that, in determining the order of priorities, Government must have a programme in asking for expenditure being incurred and money being voted; Government must be able to present a satisfactory statement of the urgency which made it necessary for them to ask for this supplementary grant.

Another important unforeseen expenditure, which the Government could have easily foreseen, is the frequency conversion works or whatever it is, that is proposed to be done at Thippagondanahalli. I can understand there may not be perhaps political arguments affecting every case. There could not have been any thing of that nature in regard to the work at Thippagondanahalli. But it is absolutely inconceivable why Government could not have foreseen the necessity for this item of expenditure being incurred in proper time and estimates prepared in proper time.

Then, Sir, with regard to another work proposed to be undertaken is the construction of transmission lines, etc., it is unfortunate that the Hon'ble Minister in charge of electricity portfolio is absent from this House and I hope I shall not be understood as making a personal reference because he is not present and I hope my friends in the Treasury Bench will bear me out. I only say with regard to the facts. In the case of construction and maintenance of these transmission lines the Government or the head of the Electrical Department does not seem to know that there is a rule or something to the effect of a rule concerning the stay of a Government officer in that place for a period exceeding three years. My esteemed friend Sri Hutchamasthi Gowda put an interpellation yesterday or the day before relating to the stay of certain officer for a period exceeding three years and elicited certain answers from the Chief Minister himself. There appears to be a rule that normally a Government employee should not be kept in the same place for over three years. There is a Transmission Line Inspector in my place, Tumkur Town, who has been there for over six years, and he is kept on. Another Transmission Line Inspector who was transferred to that place in May 1954 was ordered out of Tumkur in October 1954. I approached the Minister concerned but no remedy was forthcoming. The man was ordered out of Tumkur and had to shift himself to Mysore. He has his family and his children were admitted to schools and colleges. He was originally transferred from Pavagada to Tumkur; he came to Tumkur in May and was shunted out in October, while another Transmission Line Inspector is kept on there for six years running and is allowed to remain for the seventh year! Is there any method in carrying on the administration? Is it intended that the rule relating to transfer of Government employees should be applied normally to all, or is it intended for those who have no spokesmen in this House and applies only to those who cannot get their claims urged by proper quarters and does not apply to those who can get things done. This is an absolutely unsatisfactory state of affairs. I do hope that the Hon'ble Minister in charge of the portfolio who is not present in this House will, at least after reading the proceedings of this House, apply his mind to these matters and see that these defects are remedied.

4 P.M.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ (ತರೀಕೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಮೈಸೂರು ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುತ್ತಾ 40ನೇ ನಂಬರಿನ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೇಲೆ ಹೋದ ವರ್ಷದಿಂದ ಈ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಚುರುಕಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಹಾಯದ ಜೊತೆಗೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ ಹಣ ವಿನಿಯೋಗಮಾಡಿ ಬಹಳ ಚುರುಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಉಭಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೂ ಬಹಳ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಒಂದು ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಬಹಳ ಗುರುತರವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಸೂಕ್ತಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ, ಈ ಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಕೆಲಸ ಶುರು ಆದಮೇಲೆ ಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ರೈಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಲೆಫ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಮತ್ತು ಅವರನ್ನವಲಂಬಿಸಿರುವ ಜನರೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಸಹ 9 ಲೇಬರ್ ಕ್ಯಾಂಪುಗಳು ಇವೆ, 11 ಸಾವಿರ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ತರೀಕೆರೆ, ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ ರಸ್ತೆಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ 8 ಕ್ಯಾಂಪುಗಳಿವೆ, 9,600 ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಬಿ. ಎಚ್. ರಸ್ತೆಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ 5 ಕ್ಯಾಂಪುಗಳಿವೆ, 10 ಸಾವಿರ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟು 50 ಸಾವಿರ ಜನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಎಂದರೆ ಕಡಪ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸಿನ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ತಮಿಳರು ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ ಕಡೆಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಆರೋಗ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬಂದ ಜನರು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಸಹ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲ, ಸ್ಯಾನಿಟೇಷನ್ ಆರೋಗ್ಯ ನಿಯಮಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಯಾವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು, ಕಾಲರಾ ಅಥವಾ ಅದರಂತೆ ಕಾಣುವ ರೋಗ ಉಲ್ಬಣಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಸುಮಾರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅಂದರೆ ಈ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲೂ ಸಹ ಕನಿಷ್ಟವೆಂದರೆ 200-300 ಜನ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಬಹಳ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿಯಿಂದ ನನಗೆ ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಬಂತು; ಅದನ್ನೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಈಗಲೂ ಸಹ ಜನ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಯುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ದಿನ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಒಂದೇ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ತಮಿಳು ನಾಡಿನ ಜನ ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಬಂದಕೂಡಲೇ ಅವರಿಗೆ ಇನಾಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಮಾಡಲು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂ ಅನೇಕ ಜನ ಸಾಯುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಜೀವನ ಕ್ರಮ ಹೇಗೆ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಿದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಕೂಡಲೇ ಒಂದೊಂದು ಗುಂಪಿನವರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರನ್ನು ತರೀಕೆರೆ ಟೌನ್ ಮತ್ತು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಎತ್ತಲಿಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಬೆಳಗ್ಗಿನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲದವರೆಗೂ ಭಿಕ್ಷೆಮಾಡಿ ತಂದು, ಒಂದು ಮಡಕೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಹಾಕಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷೆಮಾಡಿ ತಂದಿದ್ದನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ಅದರ ಗಂಜಿಯನ್ನು ಕುಡಿದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೊರಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲಸದಿಂದ ಬಂದಮೇಲೂ ಅದನ್ನೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ಅದೇ ಮಡಕೆಗೆ ಹಾಕುವುದು, ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು, ಕೆಲಸದಿಂದ ಬಂದಕೂಡಲೇ ಅದನ್ನೇ ತಿನ್ನುವುದು, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅದರಲ್ಲೇ ಹಸಿ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕಲಸಿಕೊಂಡು ತಿನ್ನುವುದು. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ತರೀಕೆರೆ, ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ, ಬಿ. ಎಚ್. ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ದಿನವೂ ವಾಂತಿ ಭೇದಿ ರೋಗದಿಂದ ನರಳಿ ಸತ್ತಿರುವ ಅಥವಾ ಸಾಯುತ್ತಿರುವವರನ್ನು ಕಾಣುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ತರೀಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಣ ಮೂರುದಿವಸ ಅಲ್ಲೇ ಬಿದ್ದಿದ್ದುದನ್ನು ನಾನೇ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಜನರ ನಡವಳಿಕೆಗಳು ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿವೆ. ಅವರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಸತ್ತು ಹೋದ ಎಂದರೆ ಅವನನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಅಥವಾ ಪೋಲೀಸು ಇಲಾಖೆಯವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮುಂದಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಸಾರಿ ಸೂಕ್ತಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಮತ್ತು ಹೆಲ್ತ್ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಸಾಕಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಾರರು ಬಹಳ ಬಡವರು, ಅವರಿಗೆ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಈಗೇನೋ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಯಿಗೆ ಎರಡು ಲಾರಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಒಂದು ಟ್ಯಾಂಕ್ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ನೀರು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಇನಾಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲೇ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿರುವಾಗ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತದೆಯೋ! ತರೀಕೆರೆ ಟೌನನ್ನೇ ಖಾಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೋ, ಏನೋ ಎಂಬ ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅತಿಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಅತಿ ಆಗ್ರಹಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೆಲ್ತ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ 2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಮಂಜೂರಾತಿಗಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಸುಮಾರು 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಕಡೆ—ಜೋಗ್‌ನಲ್ಲೂ ಸಹ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು, ಜೋಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ತರಹ ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಲಿಲ್ಲ—ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಲ್ತ್ ಮತ್ತು ಸ್ಯಾನಿಟೇಷನ್‌ಗಾಗಿ ಏತಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೈಟ್ ಮತ್ತು ಲೆಫ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಚಾನಲ್ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಹೆಲ್ತ್ ಆಫೀಸರುಗಳು, ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿಸಬೇಕು. ಈ ಕ್ಯಾಂಪ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು, ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು, ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯಕೊಡಬೇಕು. ಐಸೊಲೇಷನ್ ಕ್ಯಾಂಪು ಇದೆ.

ಅದು 8-10 ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಹೊತ್ತಿಗೆ ರೋಗಿಯು ಸತ್ತುಹೋಗುವ ಸಂಭವವಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಸತ್ತವನನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ಹೋಗಿ ಹೆಣ ಸಾಗಹಾಕಬೇಕು. ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯವರು ಅವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಸಾಕಾಗಿದೆ ಎಂದಮೇಲೆ ಹೆಲ್ತ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಜಾಗ್ರತೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಲೆಫ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಛಾನಲ್ ಬಳಿ ಮತ್ತು ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿಯಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ ಟವನ್ನಿಗೆ 1949ರಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ 1954ರ ವರೆಗೂ ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಬಾಕಿಕಡೆ ಕ್ಯಾಂಪಿಗೆ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಿದೆ ; ಟೌನಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಕೇಳಿದ್ದರೂ ಸಹ ಈ ದಿವಸದವರೆಗೂ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಒಂದುಕಡೆ ಇರುವ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಹಾಯಮಾಡಿ ಇನ್ನೊಂದುಕಡೆ ಇರುವ ಮತ್ತು ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಮಾಡದಿರುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೂಡಲೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಲೆಫ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಛಾನಲ್ ಮತ್ತು ರೈಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಛಾನಲ್ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಎಂದರೆ, ಹೆಲ್ತ್ ಆಫೀಸರರು ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ಶೋಟಿಗಳೇ ಮುಂತಾದವರನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಐಸೊಲೇಷನ್ ಕ್ಯಾಂಪುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು. ಡಿ.ಡಿ.ಟಿ. ಸ್ಪ್ರೇ ಮಾಡಿಸಬೇಕು; ಮೊಬೈಲ್ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ. ಕಾಲರಾ ಇನಾಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಇಲ್ಲಧೆ ಯಾರನ್ನೂ ಕ್ಯಾಂಪಿನೊಳಕ್ಕೆ ಬಿಡಕೂಡದು. ಹೀಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿ ಈ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಒಪ್ಪಬಹುದೆಂದು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮಾಧವಾಚಾರ್ (ಭದ್ರಾವತಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗತಾನೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪನವರು ಭದ್ರನಾಲೆ ಕೆಲಸಗಾರರ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ತರೀಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಕಳವಳವುಂಟಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೋ ಅದೇರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಕಳವಳ ಅದರ ಪಕ್ಕದ ತಾಲ್ಲೂಕಾದ ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲೂ ಉಂಟಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರಿದ ಹಾಗೆ ಚನ್ನಗಿರಿ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವುಕಡೆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಹಳ ಜನರು ಬಂದು ಕಾಲರ ಮುಂತಾದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಈಗಲೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. 8-10 ವರ್ಷ ಭದ್ರನಾಲೆ ಕೆಲಸ ನಡೆದರೆ ಅಷ್ಟರವರೆಗೂ ಕಾಲರ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬಹುದೆಂಬ ಭಯವಿದೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ರೋಗ ಹರಡದಂತೆ ಮಾಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಾರರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ನೋಡಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಲೇಬರ್ ಅನ್ನು ಮಾನವೀ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರು ಮಲೆನಾಡನ್ನು ನೋಡಲು ಬಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡುವವರು ಕೇವಲ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮರದಕೆಳಗೆ ಮಲಗುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿದರು, ಅಂಥ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ, ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ, ಜಿಂಕ್‌ಷೀಟು ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವಂತೆ ಕಲ್ಪಿಸಿ, ನಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಊರಿಂದೂರಿಗೆ ಬಂದು ಕೆಲಸಮಾಡುವವರಿಗೆ ವಸತಿಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. , ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನೊದಗಿಸಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನಾಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಮಾಡಿ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೊಂದುಸಲ ಇನಾಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಇಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ (ಹಿರಿಯೂರು—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಸರ್ಕಾರದವರು ತಂದಿರುವ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಮಿಗೆ 13,83,500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಹಿಂದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲೂ ರೂರಲ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸಮಿತಿಯಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಲು ಹೆಚ್ಚು ಫಂಡನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಅರ್ಬನ್ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ, ಶೇಕಡ 20 ಭಾಗ ಜನರಿರುವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದ 80 ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನರಿಗಂತೂ ನೀರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯಲು ಕೂಡ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ನೀರನ್ನೆತ್ತಿಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಗ್ರ್ಯಾಂಟನ್ನಾದರೂ ಕೇಳಿ ಅನುಕೂಲ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬಂದ ಮೇಲೂ ಸಹ ಹಿಂದಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರದವರೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದೇ ರೊಟೀನ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪಟ್ಟಣವಾಸಿಗಳು ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕಡೆ ಬಂದಾಗ ಅಡ್ರೆಸ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ನೀರಿಗೆ ತುಂಬ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಹರಿಜನರ ಕಷ್ಟ ಹೇಳತೀರದು. ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಕೈಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖೆಗೆ 10,35,700 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಯಾವ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೋ ಅದನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದಾರೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಖಾದಿ ಉದ್ಯಮಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಸಹ ಅಷ್ಟನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಆ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಖಂಡಿತ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವವರು ಖಾದಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬರುವಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಉಣ್ಣೆಯ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ನೀಟಾಗಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು

(ಶ್ರೀ ಟಿ ಹನುಮಯ್ಯ.)

ಅವರ ಮುಂದೆ ಓಡಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಖಾದಿಯನ್ನೇ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಏಕೆ ನಿರ್ಬಂಧ ಮಾಡಬಾರದು? ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಆಫೀಸರುಗಳೂ ಖಾದಿ ಹಾಕಬೇಕು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲೂ ಖಾದಿಯನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಖಾದಿ ಉದ್ಯಮ ಹೆಚ್ಚಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಖಾದಿ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ದಿವಸ ಕ್ರೈಮಾಗ್ಗದವರಗೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನೂಲು ಸಿಕ್ಕದೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಖಾದಿ ದಾರ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ ಖಾದಿ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು.

ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಸರ್ವಿಸ್‌ಗಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವವರಿಗೆ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ನೇಮಕಮಾಡಲ್ಪಡುವವರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿರಬಹುದು. ಅಷ್ಟು ಅಲ್ಪ ಕಾಲಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರಿಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ. ಖಾಯಂ ನೌಕರರಾದ ಅಮಲ್ದಾರರು ಮುಂತಾದವರಿಗೇ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿರುವವರಿಗೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಕಟ್ಟುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*Sri R. ANANTARAMAN (Chamarajapet).—Mr. Speaker, Sir, I want to say a few words about the disbursement of Advances and Loans. While welcoming the Bill, I wish to bring to the notice of the Hon'ble Minister that the Corporation has been requesting Government, both the Central and the State, for a loan of about 1½ crores for using it for removing the slums in the City. So far, they are not successful in getting a loan. Sir; there are 100 slums in Bangalore City area, mostly inhabited by Harijans. Nearly three lakhs of people live in these areas. The other day the Minister for Local Self-Government was saying that this year Rs. 50,000 was granted by the Government and Rs. 50,000 by the Corporation. But, this amount is not sufficient at all. In fact, it is not possible to remove even a small slum with this amount. Most of the Amelioration Fund is spent on villages and not on towns. In Bangalore the sites are so costly that it is beyond the reach of the poor Harijans to purchase them. In Madras, there is an Act to acquire sites in the city area and give them to Harijans at a nominal price. I had sent a motion that such a practice may be followed here also. But, it is not brought into effect. Even now, Government may acquire lands on a cheaper rate and dispose them of to these Harijans who live in these slums. If this had been done, no grant would have been asked for. The Corporation itself is not in a position to raise such a big loan. Either the State Government should recommend to the Centre or the State Government itself must come to the aid of the Corporation and give the loan. Sir, in Madras Sri Rajagopalachari used to visit the slum areas and grant some amount for the removal of the same. Some such method must be followed here also. At least in the next Budget, I hope, some amount would be allotted for granting loan to the Corporation for removing the slums.

4-30 P. M.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ (ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಹೆಡ್ಡಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ನಮೂದಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಂಕದ ಕಟ್ಟೆ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಎರಡು ಮೂರು ಮೈಲಿಗಳ ದೂರದಿಂದ ಎತ್ತರವಾದ ದಿಣ್ಣೆ ಹತ್ತಿ ತಗ್ಗು ಇಳಿದು ನೀರು ತರಬೇಕಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಪೈಪ್ ಲೈನ್ ಹಾಕಿ sluice ನಿಂದ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಗ್ಜಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಇಂಜನಿಯರಿಗೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರೂ ಮತ್ತು ನಾನೂ ಎಷ್ಟು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರೂ ಸಾರ್ಥಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಾರ್ತ್ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಬಹಳ ಅಭಾವವಾಗಿದೆ. ರಾಜಾನುಕುಂಟೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಜನಾರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೂ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆ ಕಡೆ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಗ ಅರಿವಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸದೆ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಮಾಣದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸದೇ ಇರುವುದು ವಿಷಾದಕರವಾದ ಸಂಗತಿಯೇ ಆಗಿದೆ.

ದೇವನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸೇರಿದ ಐದಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಭಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಬತ್ತಿಹೋಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಾರಣರು ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೆ,

ಅಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ದೇವನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯವಸಾಯವು ಕುಂದದೆ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬರಲು ಏಡೆಡ್ ಗ್ರೈನೇಜ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿ, ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—I have to put the Bill at Five of the Clock to the vote of this House. If we do not want to listen to the replies to be given by the Government, all this talk will be of no avail. Therefore, may I request Hon'ble Members to give an opportunity to the Minister to reply?

Sri S. GOPALA GOWDA (Sagar-Hosanagara).—The Minister may take some fifteen minutes. That is all.

Mr. SPEAKER.—If you do not wish for a reply, he may not reply. But it is better to know what the reply is.

Sri S. GOPALA GOWDA.—Anyhow, the concerned Minister is not here and has not heard the debate.

Mr. SPEAKER.—It is not necessary that the Finance Minister or the particular Minister should reply to the debate. Any member of the Government on behalf of the Government can reply. Therefore there is no illegality or any impropriety in that.

Sri P. R. RAMAIYA (Basavanagudi).—I will take only two minutes.

Mr. SPEAKER.—I think you may take some five minutes more, Sri Gopala Gowda.

***ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.**—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ತೊಂದರೆ ಏನು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆಯೆಂದರೆ, ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರೂ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತೀಯ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರೂ ಕಾಲವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಹರಣಮಾಡಿ, ಅನೇಕ ಸ್ಕೀಂಗಳನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಂಟು ಮಾಡದೆ ಹಣ ಸಹ ಗ್ರಾಂಟ್ ಆಗದೆ ಹಿಂದೆ ಬೀಳುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅನೇಕವೇಳೆ ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಲೋಕಲ್ ಡೆವೆಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇವರು explanatory note ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

"Urder Local Development works programme for 1953-54, works at a total cost of Rs. 13,42,209 were approved. The grant due from the Planning Commission on this account was Rs. 6,54,688 Of this only Rs. 3,45,300 was received". ಹೀಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ಅದರ ಅಂಗವಾಗಿ ತೆರೆದಿರತಕ್ಕ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ಯಾವರೀತಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಿವೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ಮತ್ತು ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇವೆ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ Ghee Heating Centre ಎಂದಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ 78 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ಇವೆ. ಅವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ವದಂತಿ ಕೇಳಿದೆ. ಹೀಗೆ ಸುಮಾರು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಇದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟಿನ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಟಿನ್ ಇಲ್ಲದೆ, ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ, ಅದು ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಟಿಕಾಣಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಕಟ್ಟಿಸಿರತಕ್ಕ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಇಲ್ಲದೆ ಅಥವಾ ಮಾರ್ಗ ಇಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುವುದು, ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ಸುಮಾರು ಏಳು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಈ ವರ್ಷವೇ ಪೂರ್ತಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಕೇಂದ್ರದ ಯೋಜನೆಗೂ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಯೋಜನೆಗೂ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತಪಡುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಈ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ತಿಂಗಳುಗಟ್ಟಲೆ, ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ಮಂಜೂರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮುಂದೆ ಇಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಹೊರತು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲಸ ಅಷ್ಟು ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾಗಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಅನೇಕವಿವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಒಂದೇ ಅಂಶವಿದೆ. ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾಮೂಲಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ 1½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಖೋತಾ ಆಗಿರುವುದು ನಮಗೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ, ಎರಡು ಮೂರು ವಸೂಲಿಗಳು ನಿಂತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಿವೆ. ಹೀಗೆ rural development works ಕೆಲಸದ ವಿಚಾರವಾಗಿಯಾಗಲಿ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲಸದ ವಿಚಾರವಾಗಿಯಾಗಲಿ,—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವ ಅಥವಾ ಕೈಬಿಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಂತೂ ಯಾವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಕೈವಾಡ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ.

*Sri T. MARIAPPA (Mysore City North).—Sir, it is admitted that there is a great demand for the supply of power in all the Districts. Therefore they have asked for 25 lakhs of rupees. In this connection, may I draw the attention of the Government to the fact that even the Shimsha expansion scheme initiated 2½ years ago, they have taken the whole thing in hand. They have not been able to do much work with a view to augment the power supply. It is also said that the Government of India had made available nearly a crore and a half of rupees in respect of it; that money I am not very sure has been diverted to other purposes. I hope the Government would throw light on this aspect.

Sri T. CHANNIAH.—Mr. Speaker Sir, within the short time available, I want to touch upon a few points. With regard to providing drinking water wells in rural areas, some of the Hon'ble Members averred that Government have not bestowed sufficient care or interest in providing water wells to most of the villages. In this connection, I want to place before this House that on no occasion the Government of Mysore have provided so much fund as they have done this year, for the construction of drinking water wells in rural areas.

Sri T. MARIAPPA.—Every year they were providing seven lakhs continuously.

Sri T. CHANNIAH.—We have provided this year more than 28 lakhs for drinking water wells. We have provided as much as 10 lakhs for drinking water wells in rural areas. Secondly we have allotted 7 lakhs for the purpose out of "L. R. Assignments". We have earmarked 10 lakhs for these works out of the grant which the Government of India have given to us and an equal sum will be provided by the Government of Mysore. We have thus provided nearly 28 lakhs for providing drinking water facilities in rural areas. Government therefore cannot be accused of lack of interest or earnestness in the matter of providing drinking water wells to rural parts. It may not be out of place to mention that Government have been taking equal interest with regard to water supply schemes in regard to urban areas.

With regard to another point raised by Sri Muniswamiah in regard to a drinking water well and tap at Sunkatha katte, the Superintending Engineer and the Chief Engineer have come to the conclusion that it is not possible to divert water from the main to provide taps in that village. What he wants is to extend the existing tap to the villagers also. With regard to that aspect also I will consult the Chief Engineer and see whether it is possible to extend the tap to that village.

Regarding drinking water wells to Rajankunte, we have not received proposals yet from the Deputy Commissioner and as soon as they are received, Government will take steps to sanction a well to that village.

Regarding another point raised by my Hon'ble friends, Sri T. C. Basappa and Sri Madiah concerning the health and sanitary conditions that exist in Tarikere and Bhadravathi, it is true Sir, that, on account of the large influx of the people from the Madras State seeking employment in Bhadravathi and Lakkavalli, the health conditions in these areas have very much deteriorated. Government are alive to the problem and have taken all possible public health measures in that area. Measures to check the spread of epidemic diseases like cholera and plague are taken in time whenever they appear. The Director of Public Health has been duly instructed and we have left no stone unturned in this connection. Mass inoculations are also done. At present the Project authorities have located one dispensary there to cater to the needs of the people working in Lakkavalli.

Speaking on Depressed Classes Amelioration Funds, Sri Linga Reddy referred to the construction of the Depressed Classes Hostel at Kolar. The site originally thought of for this hostel was in the District Office premises.

It was a Government land. The plot of land is within the contour of the tank. But the tank fills once in six or even ten years depending on rainfall, and there was no danger of the site submerging. Fortunately for us, the tank was full last year, and it was thought that the site selected originally was not suitable and was accordingly given up. As regards the site on which the hostel is now built, I must tell Sri Linga Reddy that several gentlemen of the town including Sri K. Pattabhiraman and the Municipal Councillors of Kolar Town were of unanimous opinion that the site was most suitable for construction of the hostel. On their approval to the site, the Kolar Town Municipal Council unanimously recommended the grant of the site for construction of the Depressed Class Hostel. Government approved of the recommendation and what was a low lying area unattended to and insanitary has now become very pleasing to the eye and has been utilised for a very good purpose. It is situated near the Intermediate College, the High School, the bus stand and the market. People of that Town are unanimous that the place is best for the hostel. Formerly it was marshy but now the water is being drained by big pipes away from the town. After completion, the building would not only be a beauty but would be a permanent benefit to Harijans. I do not know why the Hon'ble Member has raised such strong objection to the construction of a hostel meant for the poor Harijan students.

Sri Linga Reddy raised another point that several sites were given in Kolar town directly by Government. It is not correct. It is the primary responsibility of the Municipal Council to distribute house building sites within municipal limits and not the Government. I am sure, Sri H. C. Linga Reddy has not visited the locality and much less seen the conditions there. He does not know the A B C of the locality and he is not justified in making such a remark. I belong to that place and I know how the distribution is done. The Municipal Council have given those sites. If the Hon'ble Member wanted to know the details, he could have approached the Municipal Council. It is not right on the part of the member to have raised objections for giving sites to poor Harijans. On the other hand, he should have taken a sympathetic attitude in the matter. Moreover, this is the concern of a person who has been elected from that place and not the concern of a person who has been elected from the Malur Constituency.

Sri H. C. LINGA REDDY.—On a point of clarification

Mr. SPEAKER.—There is no time; otherwise, I could have allowed you to speak.

*Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Sir, with great pleasure I thank all the Hon'ble Members who have participated in the discussion as well as heard the discussion. Two general points were raised by the Leader of the Opposition; one is, that it was customary to give details about the financial position of the State on a Supplementary Budget. I have gone through the several reports that have been available regarding the Supplementary Budget. I may at once bring it to his notice that at no time has that been done. Only reflections have been made about the financial position of the previous years. So, that does not arise. The other point that was raised by him was, whether Government of India would so readily place at the disposal of the State Government all the amount that they have promised. Sir, they have never failed to do this and all the grants promised by them would be made available. Therefore, Sir, no apprehension need be felt about this point.

Now, coming to the general discussion, the Chair has been pleased to give wide latitude to the discussion. The pendulum of discussion has moved forward as well as backward instead of remaining still. Regarding moving forward, we have gone so far as to touch the subject of amelioration of Depressed Classes such as scholarships, etc., and regarding moving backward, there was discussion on demands which have already been scrutinised, passed

(SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.)

after cut motions, etc. Even so, I wish to answer a few points, in particular the point raised by Hon'ble Member Sri M. V. Rama Rao. He was rather very keen on that point. Sir, it was a coincidence and the credit was given to Sri H. M. Channabasappa. The coincidence was, Sri Channabasappa was elected to the Assembly and the scheme was sanctioned. The scheme costs four and odd lakhs of rupees. It should have been done earlier but for the delay on the part of the Coorg Government. But, fortunately for Sri Channabasappa and fortunately for the Government of Mysore, the grant came from the Centre and I am glad that the coincidence brings credit to Sri H. M. Channabasappa.

Next, cement-concreting the road of Talaguppa and Jog. For that 11 lakhs were allotted. This is a new service which was not included in the Budget. In the Public Accounts Committee it is said that all amounts over two lakhs must be called a new service.

SRI M. V. RAMA RAO.—No estimate is referred to in the book.

SRI A. G. RAMACHANDRA RAO.—Sir, when the money became available, that was included. Regarding token grants, there is no need to mention all the details for one reason that it may not be right and for another that it is not possible also, because the amount that would be asked for depends on the availability of the amount. That will have to be adjusted in the course of the year. Therefore, all this discussion is, I submit, a little wide of the mark.

Then, Sir, a point was raised about the figures regarding the Palace. The point is simple. It refers to the period between June 1950 and March 1951. That was a period of transition. As a matter of fact, these amounts have been paid by the Palace and we have been reimbursing: Telephone charges Rs. 900, Saloon charges prior to 1950, Rs. 9,161-8-0, after January Rs. 75-0-0 and Rs. 525-1-6.

Regarding the N.E.S. blocks, one block was allotted to each District except Shimoga and Mandya. While we asked for 9 blocks, they granted only 7 and therefore, we had to eliminate two Districts. No favouritism was shown. Next, Sir, regarding the putting up of houses: houses are necessary. We want our village workers and others to whom these blocks are entrusted to live in those villages. Without houses, we cannot ask them to live there. That is the reason, and I believe it is a proper and cogent reason for putting up these houses.

Lastly, a remark was made that the Government of Mysore had asked for Rs. 8,70,000 for welfare schemes and the schemes were sent up by Government but only a lakh and odd was sanctioned by Government of India. That is not the case. For the sum of five lakhs asked for, for the removal of untouchability, Rs. 4,05,000 was granted. For the welfare of the Tribes Rs. 1,10,000 was asked and it was granted. For welfare of Scheduled Castes and Tribes a sum of Rs. 2,50,000 was asked and Rs. 2,50,000 was granted. Thus, Sir, the demand has been passed and the amounts are there without any difficulty because the Government of India have been pleased to grant us those amounts. I pray that these sums asked for may be permitted to be appropriated.

MR. SPEAKER.—The question is:

"That the Mysore Appropriation (No. 4) Bill, 1954 be taken into consideration."

The motion was adopted.

MR. SPEAKER.—Clauses 2 and 3. The question is:

"That clauses 2 and 3, stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 2 and 3 were added to the Bill.

MR. SPEAKER.—Schedule. The question is:

"That the schedule stand part of the Bill."

The motion was adopted.

MR. SPEAKER.—Clause 1. question is;

"That clause 1 stands part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 1 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Title and preamble. The question is:

"The Title and the Preamble stand part of the Bill"

The motion was adopted.

The Title and the Preamble were added to the Bill.

Motion to Pass.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I move:

"That the Mysore Appropriation (No. 4) Bill, 1954, be passed."

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That the Mysore Appropriation (No. 4) Bill, 1954 be passed."

The motion was adopted.

Debate on Question No. 471, Re: Number of Schools annually started in Rural Parts.

Mr. SPEAKER.—Now I have to make one statement. Sri B. Hutche Gowda has given notice to raise a discussion on question No. 471 which was answered on the floor of the House on 15th October 1954. The question relates to the number of schools annually sanctioned to the rural parts of the State during 1954-55. Since the matter is of public importance, discussion will take place on 22nd October 1954, after the discussion regarding the breach of Tuppadahalli and Sangenahalli tanks, given notice of by Sri J. Mohamed Imam, is disposed of.

Now, the House will rise and meet at 12 o'clock tomorrow.

The House adjourned at Five Minutes past Five of the Clock to meet at Twelve of the Clock on Friday 22nd October 1954.

WD 3539—GPB—550—31-12-54